

VÄRDEBESKRIVNING**Område av riksintresse för naturvård i Jönköpings län****Datum:** 2023-11-27**Områdesnummer:** NRO 06 022**Områdesnamn:** Taberg**Kommun:** Jönköping (80)**Kartblad:** 6DNO**Area:** 76 ha**Naturgeografisk region:** 11 Sydsvenska höglandets och Smålandsterrängens myrrika västsida**Kust/havsregion:** -**Regionindelning för sjöar och vattendrag:** -**Agrara kulturlandskapsregioner:** -**Landskapsform:** 4 Kullig terräng med relativ höjd 50-100 m.**Riksvärde:**

Restberg
Magmatiska bergarter
Malm
Mineral
Fauna
Flora

Värdebeskrivning: Taberg utgör en isolerad malmkropp av den ovanliga bergarten titanmagnetitlivinit. Berget är ett restberg som reser sig över 100 m högre än omgivningen och utgör därigenom en karaktär i landskapsbilden. Taberg har genom bergarten en särpräglad och mycket artrik växtlighet. De sällsynta ormbunksarterna brunbräken och grönbräken finns här. Som lokal för mossor tillhör Taberg de artrikare i södra Sverige. Ett flertal fladdermusarter övervintrar i de gamla gruvgångarna.

Huvudkriterier: A, C, D, E

Förutsättningar för bevarande: Gruvbrytning och ett intensivt friluftsliv utgör de starkaste hoten. Bevarandet av området kräver att det skyddas från bergtäkt, gruvdrift, väganläggningar eller andra anläggningar, bebyggelseexploatering samt borttagande av bergarter och mineral.

Säkerställande: Taberg avsattes som naturreservat 1985. Reservatet är även Natura 2000-område.

Områdets huvuddrag: Taberg ligger ca 13 kilometer söder om Jönköping. Bergets topp ligger på 343 m.ö.h och syns från långt håll där det reser sig över omgivningen. Åt söder och öster stupar berget nästan lodrät medan det i norr och väster har en flackare lutning.

Taberg är en isolerad malmkropp bestående av vanadinhaltig titanomagnetit i olivinsten. Praktiskt taget hela berget består av en järn-titan-vanadinförande hyperitbergart omgiven av en starkt förskiffrad gnejsgranit.

Genom den mycket speciella bergarten har Taberg en särpräglad flora. Här finns flera sällsynta ormbunksarter, t.ex. grönbräken och brunbräken (hotkategori VU). Mossfloran tillhör en av de artrikaste i södra Sverige med bl.a. grön sköldmossa. Taberg har också en del intressanta djurarter. I gruvgångarna övervintrar de flesta fladdermössarter som förekommer i Sverige. Bland annat förekommer här fransfladdermus (hotkategori NT). Taberg är i viss mån även intressant ur ornitologisk synvinkel.

Anmärkningar: Uppgift om förekomst av sandödlor på bergets sluttningar finns.

Taberg är kulturhistoriskt intressant bland annat med den malmbrytning som pågått sedan 1400-talet fram till 1951.

Referenser:

Arbetsgruppen för översiktlig naturinventering och naturvårdsplanering inom Jönköpings kommun, 1980: Naturinventering Jönköpings kommun.
Jönköpings kommun stadsarkitektkontoret, 1985: Skötselplan för naturreservatet Taberg. Länsstyrelsen i Jönköpings län, naturvårdsenheten.
Svenska naturskyddsföreningen, 1986: Sveriges natur nr 2 1986.
Shaikh N.A, Persson L, Sundberg A & Wik N-G, 1989: Malmer, industriella mineral och bergarter i Jönköpings län. Sveriges geologiska undersökning, Rapporter och meddelanden nr 50.